

UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
Broj: 01-895/2
Podgorica, 12.07.2022. g.

UNIVERZITET CRNE GORE
CENTRU ZA DOKTORSKE STUDIJE
- S E N A T U -

Predmet: Materijal za sjednicu

Uvaženi,

U skladu sa članom 34. Pravila doktorskih studija, dostavljamo materijal za narednu sjednicu Centra za doktorske studije, odnosno Senata Univerziteta Crne Gore, i to:

- Obrazac PD: Prijava teme doktorske disertacije sa propratnom dokumentacijom, za MSc Todora Lakića.

S poštovanjem,

DEKAN,

Prof. dr Milan Marković

Na osnovu čl. 64. Statuta Univerziteta Crne Gore, čl. 34. Pravila doktorskih studija, Vijeće Fakulteta političkih nauka je na 309. sjednici održanoj 12.07.2022. godine donijelo

ODLUKU

I

Predlaže se Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Ruska škola geopolitike - nastanak i razvoj ruske geopolitičke misli u period XIX - XXI vijek* i kandidata MSc Tadora Lakića u sastavu:

- Prof. dr Saša Knežević, vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore
- Prof. dr Boris Vukićević, vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore
- Prof. dr Dragan Simić, redovni profesor, Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu

II

Predlog dostaviti Centru za doktorske studije i Senatu Univerziteta Crne Gore koji su nadležni za donošenje konačne Odluke.

OBRAZLOŽENJE

Kandidat MSc Todor Lakić, se obratio Komisiji za doktorske studije sa Prijavom teme doktorske disertacije (obrazac PD) i zahtjevom da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Ruska škola geopolitike - nastanak i razvoj ruske geopolitičke misli u period XIX - XXI vijek* i kandidata.

Komisija za doktorske studije je, nakon razmatranja dokumentacije i zahtjeva kandidata, predložila Vijeću Fakulteta političkih nauka da donese Odluku da se imenuje Komisija za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije *Ruska škola geopolitike - nastanak i razvoj ruske geopolitičke misli u period XIX - XXI vijek* i kandidata MSc Tadora Lakića.

Na osnovu izloženog odlučeno je kao u dispozitivu.

Dostaviti:

- a/a
- Službi za studentska pitanja
- Centru za doktorske studije
- Senatu UCG

DEKAN,

Prof. dr Milan Marković

PRIJAVA TEME DOKTORSKE DISERTACIJE

OPŠTI PODACI O DOKTORANDU	
Titula, ime i prezime	Mr, Todor Lakić
Fakultet	Fakultet političkih nauka
Studijski program	Političke nauke
Broj indeksa	1/2021
Ime i prezime roditelja	Slobodan M. Lakić
Datum i mjesto rođenja	21. 12. 1995. Podgorica, Republika Crna Gora, SRJ
Adresa prebivališta	Lazine, Danilovgrad
Telefon	0038267505099
E-mail	dgperun@gmail.com
BIOGRAFIJA I BIBLIOGRAFIJA	
Obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Magistarske studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet političkih nauka, 2021, A (10.00) • Specijalističke studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet političkih nauka, 2018, A (10.00) • Osnovne studije, Univerzitet Crne Gore, Fakultet političkih nauka, 2017, A (9.98)
Radno iskustvo	<ul style="list-style-type: none"> • 01/02/2019 – danas, Saradnik u nastavi, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore • 15/01/2018–15/10/2018 Stručno osposobljavanje (Program Vlade Crne Gore), Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore
Popis radova	
NASLOV PREDLOŽENE TEME	
Na službenom jeziku	Ruska škola geopolitike – nastanak i razvoj ruske geopolitičke misli u periodu XIX – XXI vijek
Na engleskom jeziku	The Russian School of Geopolitics: Origins and Development of the Russian Geopolitical Thought Between XIX and XXI Century
Obrazloženje teme	
<p>Pojam geopolitike tradicionalno se odnosi na uticaj geografskog faktora (položaja države i geografskih osobenosti) na politiku, pri čemu pojam politika u ovom značenju podrazumijeva spoljnu politiku ali i kratkoročno i dugoročno planiranje spoljne politike neke države, uključujući i kapacitete za spoljnopolitičko djelovanje države. Tokom istorije, a naročito od kraja osamnaestog vijeka (u međuzavisnom i uporednom procesu stvaranja modernih država nacija i njihovog teritorijalnog širenja u vidu imperijalizma i kolonijalizma) u geografski najvećim državama svijeta počela se promišljati geopolitika kao aktivnost planiranja spoljne politike u odnosu na geografske i ostale faktore poput traženja identitetskog sadržaja i/ili svrhe država. U</p>	

Rusiji, proces formulisanja i početka geopolitičkih misanih tokova pratimo od početka devetnaestog vijeka, iako preteče ruske geopolitike nalazimo i prije pomenutog formativnog okvira, poput ideje o Moskvi kao „Trećem Rimu“ iz 16. vijeka koja je poslužila kao osnov kasnijeg razvoja ruskog mesijanstva. Kao i u državama Zapadne Evrope, i u Rusiji je proces formatiranja geopolitičke misli tekao uporedo sa procesom izučavanja uloge prirodne i geografske sredine u životu (ruskog) društva.

Od 19. vijeka do danas, razlikujemo nekoliko opštih pravaca ruske geopolitičke misli i njihove predstavnike i to: slovenofilizam/panslavizam, zapadnjaštvo i kontinentalizam/evroazijstvo, odnosno kasnije neozapadnjaštvo, neopanslavizam, neoevroazijstvo i druge. Potrebno je navesti i da je razvoj geopolitičkih ideja u Rusiji imao svoje uvezene i izvorne komponente. U tom smislu, neizostavan je uticaj geopolitičkih tradicija drugih država, poput Velike Britanije ili Njemačke na određene ruske mislioe, ali prije svega radi se o filozofskom uticaju. Primjera radi, prvobitni razvoj zapadnjačke i slovenofilске filozofske škole imao je direktan podsticaj od njemačke filozofije, i to najviše Hegela i Šelunga, a ruski geopolitičari i filozofi su misaono bili u toku sa evropskim i svjetskim filozofskim tradicijama, naročito kada su usvajali ideje organicizma, prosvjetiteljstva romantizma, te isto tako velikodržavne, iliberalne ili totalitarne ideje. Kad je riječ o izvornim osobenostima ruske škole geopolitike, najuticajnijim faktorima su se pokazali geografski položaj Rusije kroz istoriju, kao države dva kontinenta, i u odnosu na njega demografska raspodjela stanovništva (veći dio Rusije pripadao je i pripada Aziji ali je veći dio stanovništva živio i živi u evropskom dijelu) religija (pravoslavno hrišćanstvo), ruski jezik i slovensko porijeklo ruskog naroda. U dvadesetom vijeku, ovim elementima će se pridružiti status Sovjetskog Saveza kao druge supersile i nuklearne države u bipolarnoj strukturi međunarodnih odnosa, a sve zajedno će biti legat istorije predat savremenoj Rusiji.

Osim navedenih, u protekla tri vijeka javljale su se i druge ideje koje su izostale iz klasifikovanja u ove tri grupe, ali su svakako vrijedne pomena, poput ideje *vizantizma* ili tokova ruske geopolitičke misli u boljševičkom vremenu 1917-1991. godine, koja je ispunjena osobenostima marksističke doktrine. Nakon državnog urušavanja Sovjetskog Saveza, postkomunistička Rusija naišla je na brojne izazove, koji su se ogledali i na potrebu iznalaženja novih (ili obnavljanja starih) geopolitičkih ideja – ideja koje su trebale da posluže spoljnopoličkom i indentitetskom ukotvljenju nove Rusije, uz preduslove geografskih a zatim i kulturnih, istorijskih i drugih osobenosti savremene Rusije.

Pregled istraživanja

Ruska inteligencija, koja je početkom XIX vijeka promišljala položaj i ulogu Rusije u Evropi i svijetu u vremenu nakon Napoleonovih ratova i Francuske buržoaske revolucije, daleko od toga da je bila prvijenac u tome u bogatoj istoriji ruske filozofije. No ipak, od početka XIX vijeka možemo pratiti konsolidaciju filozofskih i geopolitičkih porodica-pravaca, pri čemu smo skloniji tvrdnji da se u ovom periodu radi o filozofiji spoljne politike i indentitetskim pitanjima a manje geopolitičkoj misli u uskom značenju te riječi. Prva dva pravca, koja su se razvijala u dijalektici međusobnog odnosa, bili su slovenofili i zapadnjaci. (Zenkovski, 2002) Rani slovenofili su bili predvođeni uskim krugom filozofa poput I. Kirejevskog, braće K. i A. Aksakov, A. Homjakova i drugih (Michelson, 2007), da bi revitalizacija slovenofilskog pokreta, sada sa odlikama panslavizma, došla u pretežno drugoj polovini XIX vijeka, sa npr. I. Dusinskim (Дусинский, 2003), K. Leontijevim, F. Dostojevskim i N. Danilevskim (Danilevski, 2007), od kojih se poslednji smatra i osobenim misliocem, s obzirom na civilizacijski aspekt svjetonadzora, no ipak je neodvojiv od slovenofila po načelnom pravcu razmišljanja. Iako svrstavamo mislioe u magistralne pravce ruske geopolitike, svaki od njih je osoben na svoj način – tako je K. Leontijev i *vizantista*, jer je isticao vizantijsku pravoslavnu tradiciju kao oslonac ruske politike, ali je ipak

korpusom misli i dalje slovenofil. (Subotić, 2001) U XX vijeku, slovenofili će se prilagoditi vremenu, dok će se pravac intelektualno zagubiti ili poprimiti nove forme nakon Oktobarske revolucije. (Khoruzhii, 1995), a jedan od posljednjih predstavnika biće V. Lamanski, inspirisan grčko-slovenskom kulturom i njenim razlikovanjem od romansko-germanske kulture. (Дугин, 2012) S druge strane, za pokretača zapadnjačke misli u Rusiji smatra se P. Čadajev, kojeg Zeldin naziva i prvim filozofom u Rusiji (Zeldin, 1978), a svjetonadzoru Čadajevog *Weltanschauung* Meknali pripisuje čak šest različitih tumačenja koje je ruska filozofska tradicija ponudila do sredine XX vijeka, stavljajući naglasak ipak na Čadajevljevim utiscima o odnosu Evrope i Rusije. (McNally, 1964) *Filozofska pisma* P. Čadajeva i njegova *Apologija ludaka* (Čadaev, 2000) polazna su tačka istraživanja o Čadajevu, jer su reakcije ranih Slovenofila na ovo djelo pokrenule dijalektiku razmatranja o položaju Rusije u tadašnjoj Evropi, što je bila preteča istinske geopolitičke filozofske misli, koju ne bi trebalo precijeniti sa stanovišta teme našeg istraživanja, s obzirom da je bila obojena i religijskim i sociološkim razmatranjima. (Koyre & P., 1927) Jezgro zapadnjaka činili su i A. Hercen, K. Kavelin, N. Stankevič a bliski su im bili i V. Belinski, I. Turgenjev i mnogi drugi. (Zenjkovski, 2002) Uporedo sa razvojem u Zapadnoj Evropi, i Rusija je doživjela talas razvoja antropološko-geografskog determinizma, u kom se istakao L. Mečnikov. Izuzetan značaj koji je Mečnikov pripisivao vodenoj površini, kao faktora koji opredjeljuje ljudska osvajanja prostranstava, kao i aplikacija sopstvenog geopolitičkog zakona koji glasi: *čovjek je u mogućnosti da kontroliše samo ono prostranstvo koje odgovara stepenu njegove društveno-političke organizacije* (kao i mnoge druge ideje, a po nekim idejama, Mečnikov odgovara učenjima britanske geopolitike i savremenog neorealizma), čini Mečnikova značajnim za tok razvoja ruske geopolitike. (Мечников, 2019) U periodu druge polovine XIX vijeka, razvija se i geostrategija i vojni aspekt geopolitike. Predvodnik tog pokreta bio je A. Jazikov i značajniji, D. Miljutin, predvodnik reformi vojske Rusije šezdesetih godina XX vijeka, koji se bavio vojnom strategijom i statistikom, uvodeći vojnu silu kao determinantu geopolitike, ali baveći se i temama kao što su uspjeh u ratovanju ili državne granice Rusije. Mnoga njegova učenja usvojili su kasnije sovjetski stratezi. (Калистратов, 2016)

Izvorni i ruski geopolitičar/politički geograf u užem značenju te riječi bio je V. Semjenov-Tjan-Šanskij, etnolog i geograf koji je za svoje vrijeme (prem. 1942. godine) daleko pošao u geopolitičkim razmatranjima, dovodeći u vezu formiranje civilizacija u odnosu na položaj prema morima, predviđajući, između ostalog u bogatom opusu koji je ostavio iza sebe, sukob Rusije i Evrope i nudeći savjete o tome kako bi se Rusija mogla pripremiti za takvo nešto. (Семенов-Тянь-Шанский, 2008) Najplodniji do danas dio mislilaca koji su se bavili geopolitikom u *stricto sensu* pripadaju kontinentalnoj geopolitici, odnosno evroazijcima. Oni su i prvi uveli konkretni termin geopolitika u upotrebu u Rusiji, uveli (ili pokušali uvesti) naučne principe u ruskoj geopolitičkoj misli, predlagali geopolitičke modele Rusije i svijeta, ali i ostavili teleološka razmatranja zadataka i prioriteta Rusije u geopolitici. Utemeljivači klasične škole evroazijanstva bili su N. Trubecki, G. Vernadski, P. Savicki, G. Florovski i mnogi drugi. Evroazijski pokret razvijao se dominantno u XX vijeku i to najviše kod belogardejske emigracije, sve do 30-ih godina dvadesetog vijeka, a ponovo će se aktuelizovati u dva navrata – šezdesetih godina XX vijeka i u periodu savremene Rusije. (Волков, 2003)

Šira literatura (Благих & Малюшин, 2015) (Михайловна, 2008) (Dutkiewicz & Sakwa, 2014) (Тсыганков, 1998) (Дугин, 2012) saglasna je da je P. Savicki bio prvi geopolitičar u onom značenju riječi u kojem prihvatamo velika imena Zapada poput H. Mekindera, A. Mahana ili F. Racela. Ideja o civilizacijskoj osnovi ruske države, opravdavanje tatarsko-mongolskog jarma (što je po Savickom pomoglo Rusiji da očuva geopolitički fakticitet), organicistički svjetonadzori i saglasje sa Mekinderovim konceptom *heartland* (središnja zemlja), čine Savickog ne samo značajnog za evroazijce ili rusku misao prve polovine XX vijeka, već i danas, jer ima snažan uticaj na savremene ruske mislioce (Shlapentokh, 1997). (Савицкий, 2018)

Evrozijanstvo ipak nije bilo u potpunosti prihvaćeno, pa čak ni od konzervativnih krugova antikomunističkih mislilaca. Na primjer, N. Berđajev je snažno kritikovao pokret, jer je smatrao da je on emocionalni a ne intelektualni pravac, te da se javio iz nacionalnih i religijskih nagona na boljševizam. Iz klasičnog evrozijatstva nastaje lijevi evrozijanizam, koji je prihvatio marksizam a imperijalnu Rusiju vidio kao previše fokusiranu na Evropu, a među njima se ističe Kara-Murza.

Revitalizacija evroazijske škole javila se šezdesetih godina, u djelima L. Humiljeva, koji je Savickog poznao lično, te je u svojim radovima strastveno pristupao evrozijatstvu sa stanovišta etnologije, etnogeneze, njegovim konceptom etničkih ciklusa i geografskog determinizma (objedinjenih u njegovoj teoriji *pasionirane teorije etnogeneze*), preuzetih od Racela, Čelena, Haushofera i drugih. Radovi Humljeva bili su orjentisani i na razbijanju dotadašnjih stereotipa ruskih mislioca (dapače i zapadnoevropskih, ali u Rusiji naročito zapadnjaka) o varvarstvu Istoka – Humiljev je Istoku pridavao veliku važnost - nezavisni i dinamični centar smiješten u ciklus istorije kao moćni centar, oslanjajući se na radove Špenglera i Tojnbea. (Гумилёв, 2019)

Od savremenih ruskih geopolitičara, opusom rada izdvaja se nekoliko imena, od kojih svaki ponaosob može biti svrstan u prethodno navedene velike škole ruske geopolitike. Tako se savremenim ruskim geopolitičarima smatraju A. G. Dugin, V. Žirinovski, L. Ivašov, G. Zjuganov, V. Kolosov i brojni drugi. Veliki dio savremenih teoretičara vodi se naporima revitalizacije nekadašnjih geopolitičkih pravaca, pokušavajući da ih prilagode savremenoj poziciji Rusije, ruskom nacionalizmu, dok su se neki okrenuli iliberalnim, konzervativnim ili totalitarnim pozicijama u promišljanju.

Prethodno izložen skup imena nije konačan, a svakako je mnogo veći i broj radova koji se bave ruskom političkom i geopolitičkom filozofijom. U tom smislu, sa prostora bivše Jugoslavije svega nekoliko mislilaca posvetilo je djelimično ili u potpunosti svoj intelektualni angažman ruskoj strateškoj misli, kao što su Latinka Perović i kapitalno djelo Ruske ideje i srpske replike (Perović, 2019), već pomenuti Milan Subotić (Subotić, 2001), Dušan Stojanović (Stojanović, 1932), Mijo Radošević (Radošević, 1921) i mnogi drugi. Vrijedno je pomenuti i Mihajla Bora Petrovića koji je u Sjedinjenim Državama priredio veoma značajno djelo o nastanku i razvoju panslavističkog pokreta u Rusiji. (Petrovich, 1985).

Cilj i hipoteze

Cilj istraživanja je holističko i genealoško istraživanje razvoja ruske geopolitičke misli od XIX vijeka do danas. Istraživanje ima za primarni cilj da, korišćenjem prvenstveno izvornih djela ruskih geopolitičkih mislilaca i teoretičara kao i obiljem preglednih i istraživačkih radova na ruskom i engleskom jeziku, predstavi istorijski razvoj glavnih i sporednih pravca u ruskoj geopolitičkoj misli. Rad nema za cilj da izuči samo opus i ideje mislilaca koji se mogu nazvati geopolitičarima u *stricto sensu*, već i pored pomenutih, onih autora koji su se bavili svrhom, ciljem i željenim položajem Rusije u međunarodnim odnosima na osnovu njenog geografskog položaja, istorijske osobenosti, kulturnih odlika i tvrde moći. Takođe, rad ima za cilj da grupiše mislioce u neke od opštih geopolitičkih *pravaca* poput slovenofila, evrozijaca, zapadnjaka i drugih.

Hipoteza H1

Savremena ruska geopolitička misao, nakon 1991. godine, oslanja se na geopolitičke tradicije nastale u XIX i početkom XX vijeka.

Hipoteza H2

Iako Rusija većim dijelom pripada azijskom kontinentu, ruska geopolitička misao je tradicionalno orjentisana ka evropskom kontinentu.

Hipoteza H3

Svi geopolitički pravci Rusije oslanjaju se na mesijansku ulogu Rusije u međunarodnim odnosima, nastaloj pod uticajem ruske pravoslavne filozofije u XVI vijeku.

Hipoteza H4

Geopolitički mislioci Sovjetskog Saveza prilagođavali su ideje ruskih geopolitičkih pravaca formiranim prije Oktobarske revolucije 1917. godine marksističkoj doktrini, te od geopolitike nijesu odustali iako je prvobitno proglašena za buržusku ideju i djelatnost.

Materijali, metode i plan istraživanja

Predviđeno je da se istraživanje sprovede u nekoliko faza.

Prva faza istraživanja bi bila teorijskog karaktera i predstavlja definisanje koncepta geopolitike i odnos geopolitike prema pojmovima i disciplinama od značaja za geopolitiku. U te pojmove i discipline spadaju, no se ne ograničavamo samo na njih: politička geografija, kultura (pismo, religija, jezik), koncept životnog prostora, istorija i sl. U ovoj fazi istraživanja predviđeno je i da se, nakon definisanog koncepta geopolitike, stvori kriterijum za dalje istraživanje koji će opredjeljivati koji mislioci će u radu biti obrađeni.

Druga faza istraživanja bi bila najobimnija i podrazumijevala bi suštinsko *bavljenje* ruskom geopolitikom i to: analizom preteča ruske geopolitičke misli do XIX vijeka, početak geopolitičkih promišljanja u debati zapadnjaci-slovenofili do sredine XIX vijeka, analizu evroazijskog pokreta i poznih zapadnjaka i slovenofila/panslavista do Oktobarske revolucije 1917. godine, dijalektiku marksizam-geopolitika u XX vijeku, geostrateške mislioce u Sovjetskom Savezu, oživljavanje evroazijske škole šezdesetih godina XX vijeka i konačno, savremenu rusku geopolitičku misao. Planirano je da se u ovom dijelu rada hronološki predstave mislioci i pravci, uz jednu napomenu, da su naročito filozofi ranog XIX vijeka često mijenjali svjetonadzore, pa ne bi bila rjetkost da jedan mislilac u ranom stvaralaštvu pripada jednom a u kasnom stvaralaštvu drugom pravcu ruske geopolitike. Pri tom, hronološke granice perioda razvoja ruske geopolitike načelno bi odredili kroz preklapanje organizacionog i vrednosnog razvoja ruske države i preovlađujućeg *zeitgeist* u ruskoj filozofiji.

Treća faza istraživanja bi bila analitička i u njoj bi analizirali preovlađujuće ideje ruske geopolitike, sličnosti i razlike pravaca unutar ruske škole, ulogu mesijanstva, nastalog u krilu pravoslavne filozofije XVI vijeka, u nastanku i razvoju geopolitičkih ideja do danas (pa čak i marksističkog pravca – ideja o Trećem Rimu može imati sličnosti sa idejom o Moskvi kao centru Internacionale i ovaploćenjem te ideje kada je Treća internacionala osnovana 1919. u Moskvi) te konačno – u ovoj fazi bi potvrdili ili opovrgli postavljene istraživačke hipoteze. Na kraju, u trećoj fazi istraživanja bi mogli da damo jasnu ulogu o položaju geografskog faktora u ruskoj politici.

Planirano je da se tokom istraživanja koriste isključivo kvalitativne metode s obzirom na teorijski i holistički aspekt istraživanja, a između ostalih sljedeće metode: *analiza sadržaja*, *analiza teorijskog teksta* i *analiza diskursa*. Navedene metode trebaju da budu glavni instrumenti u analizi materijala koji su na raspolaganju i to: memoarska građa, izvorna djela ruskih mislilaca koje u postupku odabiranja obuhvatimo istraživanjem, knjige i naučni članci koji su na ruskom i engleskom jeziku napisani a analitičkog su karaktera o jednoj ideji ili cjelokupnom opusu pojedinih ruskih mislilaca ili filozofa. U konačnom, za potrebe istraživanja biće obrađeni (i

sporadično predstavljani u najkraćem) književni, teološki i drugi uticaji (navedimo primjera radi samo djela V. Odojevskog, A. Puškina, I. Turgenjeva, I. Iljina ili F. Dostojevskog koja su bila od velikog značaja za oblikovanje ruske političke filozofije do danas) koji su bili presudni za rad i stvaralaštvo odabranih mislilaca. Posljednji dio rada sadržaće i primjenu komparativne metode, s ozbirom na namjeru autora da uporedi distinktno pravce ruske geopolitike i ukaže na sličnosti, razlike i magistralne tokove ruske geopolitičke misli.

Očekivani naučni doprinos

Od predložene teme doktorske disertacije očekuje se da rezultira, po prvi put na našem jezičkom prostoru, objedinjenom studijom o razvoju ruske geopolitičke škole, što bi se jednako moglo podvesti pod razvoj ruske filozofije spoljne politike i identitetskih dilema od početka XIX vijeka do danas. Kao što se da primijetiti u pregledu dosadašnjih istraživanja, holističke studije ovog tipa su vrlo rijetke, pa čak i studije o pojedinim ruskim misliocima naročito XIX i XX vijeka, koji su u zapadnoevropskoj i američkoj literaturi ostali gotovo pa nepoznati. Od istraživanja se očekuje da pruži i metodološki koncept koji bi se mogao preslikati i na istraživanja o geopolitičkim tradicijama drugih velikih država. Takođe, okončano istraživanje bi moglo pomoći pri objašnjenju spoljne politike Rusije u posmatranom periodu, što bi naročito bilo od pomoći teoretičarima međunarodnih odnosa, analitičarima, futurolozima i budućim planerima i donosiocima političkih odluka.

Spisak objavljenih radova kandidata

Popis literature

1. Čaadaev, P. J., 2000. *Filosofska pisma: Apologija ludaka*. Beograd: Zeppter Book World.
2. Danilevski, N. I., 2007. *Rusija i Evropa*. Beograd: Nolit: Dosije.
3. Dutkiewicz, P. & Sakwa, R., 2014. *Eurasian Integration - The View from Within*. London: Routledge.
4. Khoruzhii, S. S., 1995. Transformations of the Slavophile Idea in the Twentieth Century. *Russian Studies in Philosophy*, 34(2), pp. 7-25.
5. Koyre, A. & P., B., 1927. Russia's Place in the World. Peter Chaadayev and the Slavophiles. *The Slavonic Review*, 5(15), pp. 594-608.
6. McNally, R. T., 1964. The Significance of Chaadayev's Weltanschauung. *The Russian Review*, 23(4), pp. 352-361.
7. Michelson, P. L., 2007. Slavophile Religious Thought and the Dilemma of Russian Modernity, 1830–1860. *Modern Intellectual History*, 7(2), pp. 239 - 267.
8. Perović, L., 2019. *Ruske ideje i srpske replike*. Beograd: University Press.
9. Petrovich, M. B., 1985. *The Emergence of Russian Panslavism, 1856-1870*. Connecticut: Greenwood Press.
10. Radošević, M., 1921. *Marxizam, panslavizam i jugoslovenstvo*. Zagreb: Vlastito izdanje.
11. Shlapentokh, D. V., 1997. Eurasianism: Past and Present. *Communist and Post-Communist Studies*, 30(2), pp. 129-151.
12. Stojanović, D., 1932. *Ruski problemi filozofije i religije 19 veka*. Hrišćanska biblioteka ur. Beograd: n.a..
13. Subotić, M., 2001. *Tumači ruske ideje*. Aere ur. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.
14. Tsygankov, A. P., 1998. Hard-Line Eurasianism and Russia's Contending Geopolitical Perspectives. *East European Quarterly*, 32(3), pp. 315-334.
15. Zeldin, M.-B., 1978. Chaadayev as Russia's First Philosopher. *Slavic Review*, 37(3), pp. 473-480.
16. Zenjkovski, V. V., 2002. *Istorija ruske filozofije*. SInteze ur. Beograd: Podgorica: JP Službeni list:

CID.

17. Благих, И. & Малюшин, И., 2015. ЕВРАЗИЙСКИЕ ИДЕИ П.Н. САВИЦКОГО И СОВРЕМЕННОСТЬ: КОНТИНЕНТАЛЬНОЕ И ОКЕАНИЧЕСКОЕ РАЗДЕЛЕНИЕ ТРУДА. *ФИЛ СОСОФИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ*, 53(1), pp. 46-50.
18. Волков, С. В., 2003. *Русская Армия в изгнании*. Россия забытая и неизвестная ит. Москва: Центрополиграф.
19. Гумилёв, Л. Н., 2019. *Этногенез и биосфера Земли*. Москва: АСТ.
20. Дугин, А. Г., 2012. *Геополитика России*. Учебник ит. Москва: Гаудеамус.
21. Дусинский, И. И., 2003. *Геополитика России*. Пути русского имперского сознания ит. Москва: Москва.
22. Калистратов, А., 2016. ПОСЛЕДНИЙ ГЕНЕРАЛ-ФЕЛЬДМАРШАЛ РУССКОЙ ИМПЕРАТОРСКОЙ АРМИИ. *Арменский Сборник*, pp. 82-86.
23. Мечников, Л. И., 2019. *Цивилизация и великие исторические реки*. Москва: Издательство Юрайт .
24. Михайловна, М. А., 2008. *ГЕОПО. ИТИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РОССИИ ПЕРВОЙ ТРЕТИ ХХ ВЕКА П.Н. САВИЦКОГО - диссертация*. Москва: МПГУ.
25. Савицкий, П. Н., 2018. *Научные задачи евразийства: Статьи и письма*. Москва: Дом русского зарубежья им. Александра Солженицына: Викмо-М.
26. Семенов-Тянь-Шанский, В., 2008. О могущественном территориальном владении применительно к России. Очерк по политической географии. *Пространственная экономика*, 2(2), pp. 144-160.

SAGLASNOST PREDLOŽENOG/IH MENTORA I DOKTORANDA SA PRIJAVOM

Odgovorno potvrđujem da sam saglasan sa temom koja se prijavljuje.

Prvi mentor	Prof. dr Saša Knežević	<i>Saša Knežević</i>
Drugi mentor	/	/
Doktorand	mr Todor Lakić	<i>Todor Lakić</i>

IZJAVA

Odgovorno izjavljujem da doktorsku disertaciju sa istom temom nisam prijavio ni na jednom drugom fakultetu.

U Podgorici,
28.06.2022. godine

Todor Lakić
mr Todor Lakić

Crna Gora UNIVERZITET CRNE GORE FAKULTET POLITIČKIH NAUKA			
21.04.2022.			
Prilog	Broj	Prilog	Vrijednost
01	44/4		

Na osnovu člana 32 stav 1 tačka 14 Statuta Univerziteta Crne Gore, u vezi sa članom 29 Pravila doktorskih studija, Senat Univerziteta Crne Gore, u postupku razmatranja prijedloga Vijeća Fakulteta političkih nauka i na prijedlog Odbora za doktorske studije, na sjednici održanoj 15.04.2022. godine, donio je sljedeću

ODLUKU

I

Dr Saša Knežević, vanredni profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta Crne Gore, imenuje za mentora pri izradi doktorske disertacije kandidata mr Todora Lakića.

II

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-458/2
Podgorica, 15.04.2022. godine

PREDSJEDNIK SENATA

Božović
Prof. dr Vladimir Božović, rektor

BIO-BIBLIOGRAFIJA

Rođen 1965. godine. Osnovnu i srednju školu završio u Podgorici, a studije istorije na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Magistrirao je 1997. godine na Odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta u Beogradu. Istraživački se bavio spoljnom politikom Crne Gore, spoljnom politikom Velike Britanije, istorijom diplomatije i ukupnim međunarodnim odnosima u XIX i XX vijeku. Autor je više knjiga i koautor udžbenika istorije za treći razred srednjih škola u Crnoj Gori (Podgorica 2003. i renovirano izdanje 2008), a objavio je veći broj naučnih i stručnih radova u domaćim i stranim časopisima. Učestvovao je na više naučnih skupova u zemlji i inostranstvu. Njegove knjige *Crna Gora i Velika Britanija* i *Velika Britanija i aneksiona kriza* prikazane su u britanskim časopisima i štampi. U nekoliko navrata obavljao je istraživački rad i stručno usavršavanje u inostranstvu. Doktorirao je 19. 05. 2005. godine na Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Radno angažovanje u prosvjeti otpočeo 1991. godine, da bi od 1995. godine bio angažovan kao saradnik na odsjeku za istoriju Filozofskog fakulteta u Nikšiću.

Bavio se novinarstvom i publicistikom i objavio je veći broj članaka i priloga u štampi. Od početka 2002. do sredine 2004. godine obavljao je odgovorne dužnosti u dnevnom listu »Pobjeda«.

Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću predavao je Opštu istoriju savremenog doba. Vršio je dužnost rukovodioca studijskog 28. april 2017. programa istorija na Filozofskom fakultetu. Od septembra 2007. godine angažovan je na Fakultetu političkih nauka u Podgorici, kao predavač na predmetu Istorija Evrope, a od marta 2009. u radnom je odnosu na istom fakultetu. U akademsko zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore, za predmete: Savremena istorija međunarodnih odnosa, Osnovi diplomatije i Istorija balkanskih odnosa, na Fakultetu političkih nauka, biran je 07. 07. 2011. godine. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, br. 03-1807, od 05. 07. 2017. godine, biran u akademsko zvanje vanredni profesor, za oblasti: Diplomacija i Međunarodni odnosi, na Fakultetu političkih nauka. Na Fakultetu političkih nauka bio je prodekan i rukovodilac doktorskih studija, a trenutno obavlja dužnost dekana.

Monografije:

Knežević, Saša, Velika Britanija i aneksiona kriza (2005) Istorijski institut Crne Gore, Podgorica, 356 str.

Knežević, Saša, Čagorović, Nebojša (2017): Ideological Changes in the Historical Textbooks in Montenegro in monography Politicization of School Textbooks: The Case of Former Yugoslavia and Its Successor States, Palgrave Macmilan, London.

Radovi objavljeni u međunarodnim časopisima:

Knežević, Saša, Boka kotorska između Crne Gore i velikih sila 1797-1814; Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru; 2021

Knežević, Saša; Vukićević, Boris; Montenegrin-British military cooperation against the French in the Bay of Kotor(1813-1814); War in History; 2020

Knežević, Saša: An Episode of British Policy towards the Balkans, The South Slav Journal, Volume 27 No.1-2 (103-104) Spring-Summer, London 2006. (ISSN 0141-6146), p. 50-56.

Knežević, Saša: Montenegro under the rule of Bishops, The South Slav Journal, Volume 27 No. 3-4 (105-106) Autumn-Winter, London 2006. (ISSN 0141-6146), p.41-48.

Knežević, Saša: Unforgottable Queen, The South Slav Journal, Volume 28 No.3-4 (109-110) Autumn-Winter, London 2007. (ISSN 0141-6146), p.84-93.

Knežević, Saša: Velike sile prema zahtjevima Crne Gore u aneksionalnoj krizi, Istorijski zapisi br.2/2010 (ISSN 0021-2652), u štampi.

Đečević, Mehmed, Vuković-Čalasan, Danijela, **Knežević, Saša** (2017): Re-designation of ethnic muslims as Bosniaks in Montenegro – local specificities of this process, East European politics and Societies and Cultures, Vol. 31, No 1, str. 137-158. ISSN 0888-3254.

Krivokapić, Miloš, **Knežević, Saša** (2017): Prilog proučavanju porijekla stanovništva i antroponimije Orahovca, (Boka Kotorska), Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU, br. 55. (prihvaćeno za objavljivanje 27.09.2016). ISSN 1330-0598 (Print), ISSN 1848-7815 (Online). (Scopus)

Knežević, Saša (2015): Montenegro and NATO – challenges and perspectives, Security dialogues, br.2. str. 51-64. ISSN 1857-7172, ISSN 1857- 8055.

Knežević, Saša, Zečević, Nikola (2015): Multilateralne inicijative na Balkanu u razdoblju između 1995. i 2015. Međunarodne studije, br.2, str. 31-45. ISSN 1332-4756 (Print), ISSN 2459- 623X (Online).

Knežević, Saša, Jovanović, Momir (2016): Economic development of agriculture in Montenegro in the period from 1878-1914. The journal Agriculture and Forestry, br. 1, str. 383- 390. ISSN 0554-6679 (Print), ISSN 1800-9492 (Online).

Knežević, Saša (2011): Montenegrin-Albanian relations at the Beginning of the Twentieth Century, The South Slav Journal, Vol 30, No. 3- 4, str. 58-65. ISSN 0141-6146.

Knežević, Saša (2012): What the Principality of Montenegro Demanded from the Great Powers during the Bosnian Annexation Crisis of 1908. The South Slav Journal, Vol 31, No. 1-2, str. 31- 40. ISSN 0141-6146.

Knežević, Saša (2011): Montenegro anos despues del colapsa de Yugoslavia, Balkania, revista de estudios Balcanicos, str.65-70. ISSN 2172-5535.

Knežević, Saša, Martinović, Srđa (2016): Neke osobenosti vojne terminologije crnogorske vojske, Lingva Montenegrina, br.18, str. 245- 262. ISSN 1800-7007.

Radovi objavljeni u domaćim časopisima:

Saša Knežević: Crna Gora i član 29 Berlinskog ugovora, Istorijski zapisi br.1-4/2006 (ISSN 0021-2652), 147-163.

Knežević, Saša (2013): Crnogorska diplomatija u izazovima međunarodnih odnosa, Matica, br.53, str.209-226. ISSN1450-9059.

Knežević, Saša (2015): Banke i novac u Crnoj Gori, Matica, br. 62, str. 297-352. ISSN1450- 9059.

Univerzitet Crne Gore
adresa / address: Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone: +382 20 414 255
fax: +382 20 414 230
mail: rektorat@ucg.me
web: www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref: 03-1807

Datum / Date: 05.07.2017

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
FAKULTET POLITIČKIH NAUKA

01	1030		
----	------	--	--

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 05.jula 2017.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr Saša Knežević bira se u akademsko zvanje **vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Diplomacija i Međunarodni odnosi na Fakultetu političkih nauka**, na period od pet godina.

**Senat Univerziteta Crne Gore
Predsjednica**

Prof. Radmila Vojvodić

Prof. dr Boris Vukićević

BIOGRAFIJA

Prof. dr Boris Vukićević je rođen 1983. godine. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Podgorici. Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore završio je 2005. godine sa prosječnom ocjenom 9.50. Tokom studiranja više puta je nagrađivan (studentska nagrada Pravnog fakulteta na svakoj godini studija i stipendija Atlasmont banke za 2004. godinu). Magistrirao je na Fakultetu političkih nauka Univerziteta Crne Gore 2008. na temu *Organizacija diplomatije Svete Stolice i njen istorijski razvoj* a doktorirao na istom fakultetu 2011. godine na temu *Postkoncilnska diplomatija Svete Stolice i Hladni rat u Evropi*. Od 2005. je honorarno angažovan, a od 1. novembra 2006. u radnom odnosu na FPN. Bio je saradnik na nizu predmeta iz oblasti međunarodnih odnosa i diplomatije, a 2012. je izabran u zvanje docenta na Fakultetu političkih nauka (predmeti: Međunarodni odnosi, Međunarodne organizacije i Istorija diplomatije). Na istom fakultetu predaje i Teorije međunarodnih odnosa i Diplomatsko i konzularno pravo, a od 2011. do 2016. predavao je i Politički sistem Crne Gore. Petog marta 2018. izabran je u zvanje vanredni profesor Univerziteta Crne Gore za oblast Međunarodni odnosi i diplomatija na Fakultetu političkih nauka.

Bio je polaznik kursa *The Catholic Church and the International Policy of the Holy See* na Pontificia Università Gregoriana u Rimu i Torinu 2007, a dio istraživanja za doktorsku tezu vršio je na Univerzitetu u Beču 2009. Bio je učesnik programa State Departmenta o spoljnoj politici SAD na Bard College-u, Njujorku i Vašingtonu 2014. godine.

Boris Vukićević je bio istraživač na dva projekta Regionalnog programa podrške društvenim istraživanjima koji implementira Univerzitet u Friburu uz podršku Švajcarske agencije za saradnju i razvoj, 2012. i ponovo 2015-2016. godine. Bio je član tri posmatračke misije na izborima u Ukrajini 2007, 2010. i 2014, kao i učesnik niza naučnih konferencija. Između ostalog, učestvovao je, sa izlaganjem, na konferencijama na Jagelonskom univerzitetu u Krakovu, Univerzitetu u Luksemburgu, Univerzitetu u Oslu, Univerzitetu umjetnosti u Firenci, Novom univerzitetu u Sofiji, Nacionalnoj školi političkih nauka i javne administracije u Bukureštu, Univerzitetu za finansije i menadžment u Varšavi, Univerzitetu u Ankari, Univerzitetu u Prištini, Univerzitetu u Beogradu, Sveučilištu u Zagrebu i drugima.

Obavljao je više funkcija na FPN – koordinator nastave 2008-2009, prodekan za razvoj 2012-2014, prodekan za nastavu 2014-2015, rukovodilac doktorskih i magistarskih studija 2012-2015. Decembra 2017. godine izabran je za predsjednika Suda časti Univerziteta Crne Gore. Bio je mentor većeg broja diplomskih i magistarskih radova.

Član je Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od 2013, a od 2014. do 2016. bio je i njegov sekretar. Član je Uređivačkog savjeta Leksikona diplomatije Crne Gore.

Autor je jedne monografije i velikog broja naučnih radova u domaćim i stranim časopisima i zbornicima, među kojima se izdvajaju tri samostalna rada publikovana u časopisima koji se nalaze na SSCI/AHCI listi i dva samostalna rada u časopisima indeksiranim u bazi Scopus, kao i koautor više stručnih knjiga.

Govori engleski i italijanski, služi se francuskim jezikom.

ODABRANA BIBLIOGRAFIJA

Naučni članci

- VUKIĆEVIĆ, Boris. The Holy See and Tito's Yugoslavia: Ostpolitik in the Adriatic. *Journal of Mediterranean Studies*. ISSN: 1016-3476. 2017. Volume 26, Issue 2, str. 169-187.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Foreign Relations of Post-Independence Montenegro: A Change of Direction. *Lithuanian Foreign Policy Review*. ISSN: 1392-5504. Volume 36, Issue 1 (Dec 2017), str. 107-135.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Jewish Communities in the Political and Legal Systems of Post Yugoslav Countries. *Trames, Journal of the Humanities and Social Sciences*. ISSN 1736-7514 (electronic) ISSN 1406-0922 (print). 2017. vol. 21, issue 3, str. 251-271. http://www.kirj.ee/public/trames_pdf/2017/issue_3/Trames-2017-3-251-271.pdf doi:<https://doi.org/10.3176/tr.2017.3.04>
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Pope Francis and the challenges of inter-civilization diplomacy. *Revista Brasileira de Política Internacional*, ISSN 1983-3121. 2015, vol. 58, no. 2, str. 65-79. <http://www.scielo.br/pdf/rbpi/v58n2/0034-7329-rbpi-58-02-00065.pdf>, doi: 1590/0034-7329201500204.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Sveta Stolica i vodeće zapadne zemlje - SAD, Velika Britanija i Francuska u hladnoratovskom periodu. *Glasnik Odjeljenja društvenih nauka*, ISSN 0350-5472, 2014, knj. 22, str. 229-249.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Diplomatske veze Svete Stolice sa Sovjetskim Savezom u vrijeme pontifikata koncilskih papa. *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, ISSN 1849-1154, 2014, vol. 64, no. 3, str. 425-441. <http://hrcak.srce.hr>.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Faktori uticaja Svete Stolice na demokratske promjene u zemljama realsocijalizma osamdesetih godina XX stoljeća. *Glasnik Odjeljenja društvenih nauka*, ISSN 0350-5472, 2012, knj. 21, str. 217-242.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Početak hladnog rata u Evropi i prekid diplomatskih odnosa Svete stolice i istočnoevropskih država. *Arhivski zapisi*, ISSN 0353-7404, 2011, god. 18, br. 2, str. 141-162.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Sveta stolica i civilizacijsko posredovanje Zapada i Istoka. *Sociološka luča*, ISSN 1800-6167, 2011, god. 5, br. 1, str. 34-53.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Papsko diplomatsko predstavljanje u stranim državama od Lateranskog sporazuma do pontifikata Benedikta XVI. *Arhivski zapisi*, ISSN 0353-7404, godina XVI, broj 2, Cetinje, 2010, str. 95-111.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Istorijski razvoj papskog diplomatskog predstavljanja u stranim državama do Lateranskog sporazuma 1929. godine. *Istorijski zapisi*, ISSN 0021-2652, 2008, god. 81, br. 1/4, str. 109-127.
- VUKIĆEVIĆ, Boris. Pojam Svete stolice i principi njenog djelovanja u međunarodnim odnosima. *Sociološka luča*, ISSN 1800-6167, godina II, broj 1, 2008, str. 32-48.

Objavljena naučna izlaganja na konferencijama

- VUKIĆEVIĆ, Boris. Дипломатически, династически и културни вѣзки на Черна гора в края на XIX и началото на XX век/ The Diplomatic, Dynastic and Cultural Relations of Fin-de-siècle Montenegro. U: *19th Century Romanticism. The Life and Art of Dimitar*

Dobrovich (1816-1905), compiled by Angela Daneva, Conference Proceedings, 16 to 17 November, 2016. New Bulgarian University, Sofia, str. 42-66. ISBN 9789545-359767

VUKIĆEVIĆ, Boris, SAVIĆ, Marko. Balkans in the geopolitical strategies of great powers : the case of post-independence Montenegro. *Megjunaroden dijalog: Istok-Zapad*. 2015, god. 2, br. 2, str. 97-100. ISSN 1857-9302 http://mcsp.mk/publications/izdanija/ZBORNİK_6_PRAVO_i_web.pdf

VUKIĆEVIĆ, Boris. Vjerske slobode i sekularizam u Crnoj Gori. U: *Kultura ljudskih prava : radovi sa naučnog skupa*, Podgorica, 6, decembar 2012, (Naučni skupovi, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 123, knj. 45). Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2014, str. 97-116. (ISBN 978-86-7215-336-1)

Poglavlja u monografskim publikacijama

VUKIĆEVIĆ, Boris. Izborna kampanja u Crnoj Gori. U: GOATI, Vladimir, et al. *Izborni i partijski sistem u Crnoj Gori : perspektiva razvoja unutarpartijske demokratije*. Podgorica: Centar za monitoring i straživanje - CeMI, 2015, str. 135-150. (ISBN 978-86-85547-37-9)

VUKIĆEVIĆ, Boris. Electoral campaign in Montenegro. U: GOATI, Vladimir, et al. *Electoral and Party System in Montenegro: A Perspective of Internal Party Development* Podgorica: CeMI, 2015, str. 137-152 (ISBN 978-86-85547-38-6)

VUKIĆEVIĆ, Boris, VUJOVIĆ, Zlatko. Constitutional and legal-political framework of the parliament in Montenegro, 1989-2012. U: ORLOVIĆ, Slaviša (editor). *Comparative Analysis of Democratic Performances of the Parliaments of Serbia, Bosnia and Herzegovina and Montenegro*. Belgrade: University, Faculty of Political Sciences, Centre for Democracy; Sarajevo: Sarajevo Open Centre; Podgorica: Faculty of Political Science, University, 2013, str. 59-80. (ISBN 978-86-84031-61-9)

VUKIĆEVIĆ, Boris. Legislative function of the Parliament of Montenegro. U: ORLOVIĆ, Slaviša (editor). *Comparative Analysis of Democratic Performances of the Parliaments of Serbia, Bosnia and Herzegovina and Montenegro*. Belgrade: University, Faculty of Political Sciences, Centre for Democracy; Sarajevo: Sarajevo Open Centre; Podgorica: Faculty of Political Science, University, 2013, str. 121-138. (ISBN 978-86-84031-61-9)

VUKIĆEVIĆ, Boris, VUJOVIĆ, Zlatko. Ustavni i političkopравни okvir parlamenta u Crnoj Gori : 1989-2012. U: ORLOVIĆ, Slaviša (ur.). *Demokratske performanse parlamenata Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore*. Beograd: Fakultet političkih nauka; Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar; Podgorica: Fakultet političkih nauka, 2012, str. 55-76. (ISBN 978-9958-536-03-8)

VUKIĆEVIĆ, Boris. Zakonodavna funkcija Skupštine Crne Gore. U: ORLOVIĆ, Slaviša (ur.). *Demokratske performanse parlamenata Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore*. Beograd: Fakultet političkih nauka; Sarajevo: Sarajevski otvoreni centar; Podgorica: Fakultet političkih nauka, 2012, str. 117-131. (ISBN 978-9958-536-03-8)

Naučna monografija

VUKIĆEVIĆ, Boris. *Organizacija diplomatije Svete stolice*, (Biblioteka Prva studija). Beograd: Udruženje za političke nauke Srbije: Čigoja štampa; Podgorica: Fakultet političkih nauka, 2011. 129 str. ISBN 978-86-7558-838-2

Univerzitet Crne Gore
adresa / address_ Cetinjska br. 2
81000 Podgorica, Crna Gora
telefon / phone_ 00582 20 414 255
fax_ 00382 20 414 230
mail_rektorat@ucg.me
web_www.ucg.ac.me
University of Montenegro

Broj / Ref 03 - 804

Datum / Date 05. 03. 2018

Univerzitet Crne Gore Fakultet političkih nauka			
05. 03. 2018.			
01	633		

Na osnovu člana 72 stav 2 Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list Crne Gore“ br. 44/14, 47/15,40/16,42/17,71/17) i člana 32 stav 1 tačka 9 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore na sjednici održanoj 05.03.2018.godine, donio je

ODLUKU O IZBORU U ZVANJE

Dr **BORIS VUKIĆEVIĆ** bira se u akademsko zvanje vanredni profesor **Univerziteta Crne Gore** za oblast **Međunarodni odnosi i diplomatija** na Fakultetu političkih nauka, na period od pet godina.

**SENAT UNIVERZITETA CRNE GORE
PREDSJEDNIK**

Prof.dr Danilo Nikolić, rektor

Dr Dragan R. Simić (1961, Medveđa), Srbija, je redovni profesor i dekan Univerziteta u Beogradu – Fakulteta političkih nauka. Predaje međunarodne odnose, nacionalnu i globalnu bezbednost, velike strategije i strateško mišljenje, geopolitiku, spoljnu i bezbednosnu politiku SAD i srpsko – američke odnose na matičnom i fakultetima u regionu i u inostranstvu (Crna Gora (Univerzitet Donja Gorica) Bosna i Hercegovina (Republika Srpska), Italija, Grčka, SAD...). Predaje, takođe, na Diplomatskoj akademiji „Koča Popović“ Ministarstva spoljnih poslova Republike Srbije, na Vojnoj akademiji i najvišim vojnim školama u Srbiji. Profesor Dragan R. Simić je 2014. godine izabran za profesora Univerziteta Klemson, Južna Karolina, SAD, na osnovu sporazuma o saradnji Univerziteta u Beogradu – Fakulteta političkih nauka (Centra za studije SAD) i Univerziteta Klemson. Predsednik je Matičnog odbora za pravo ekonomiju i političke nauke Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije. Kao urednik izdavačke delatnosti u IIC SSO Srbije (1986 – 1990), uredio je preko 60 monografija, potom kao glavni i odgovorni urednik časopisa *Ideje*, Velike i Male edicije *Ideja* uredio je Izabrana dela Vilhelma Rajha u pet tomova. Objavio je sledeće knjige: *Positivan mir* (1993), *Poredak sveta* (1999), *Nauka o bezbednosti* (2002), *Svetska politika* (2009), *Rasprava o poretku, drugo izdanje* (2012); sa engleskog je preveo studije Džozefa Naja, *Kako razumovati međunarodne sukobe* (2006), Džona Miršajmera, *Tragedija politike velikih sila* (2009) (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i dr Miljanom Filimonovićem); Roberta Šulcingera, *Američka diplomatija od 1900. godine* (2011) (zajedno sa Draganom Živojinovićem) i Džona Miršajmera, *Tragedija politike velikih sila – izmenjeno i dopunjeno izdanje* (2017 – u pripremi) (zajedno sa Draganom Živojinovićem). Takođe, uredio je šest knjiga: *Integracija Zapadnog Balkana u mrežu globalne bezbednosti* (2011); *Meka moć država* (2013.) (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i Nikolom Kosovićem); *Politika Sjedinjenih Američkih Država prema regionu Zapadnog Balkana i Republici Srbiji* (2015) (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem); *Sjedinjene Američke Države i izazivači* (2015) (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i MA Nikolom Jovićem); *Neutralnost u međunarodnim odnosima: šta možemo da naučimo iz iskustva Švajcarske?* (zajedno sa prof. dr Dejanom Milenkovićem i mr Draganom Živojinovićem) (2016.) i *Pojmovnik američkih predsedničkih izbora 2016.* (The Handbook of the U. S. Presidential Elections 2016) (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i MA Stevanom Nedeljkovićem) iz 2016. godine. Pored toga, objavio je više desetina tekstova u naučnim i stručnim časopisima i zbornicima radova. Obavljao je dužnost prodekana za osnovne studije Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Beogradu (2003 – 2004.). Osnivač je i direktor Centra za studije Sjedinjenih Američkih Država na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Beogradu (2004). Centar za studije SAD je jedini centar te vrste u okviru jednog državnog univerziteta u regionu Jugoistočne Evrope. Utemeljio je sistematsko i obuhvatno izučavanje Amerikanistike u Srbiji. Takođe, šef je master akademskih studija SAD i master akademskih studija Međunarodna bezbednost na Univerzitetu u Beogradu – Fakultetu političkih nauka. Na Univerzitetu u Beogradu, u okviru Studija pri Univerzitetu, šef je novoakreditovanog master programa Studije migracija. Član je uređivačkog odbora časopisa „Međunarodne studije“ iz Zagreba, „Review of International Affairs“, „Vojno delo“ i „Journal of Regional Security“ iz Beograda. Bio je stipendista Fulbrajtovog programa o spoljnoj politici SAD na Univerzitetu Južne Karoline (2003) i bio na stručnom usavršavanju na Metju B. Ridžvej Centru za međunarodne bezbednosne studije na Univerzitetu u Pitsburgu (2006.).

OBJAVLJENI RADOVI – PROF. DR DRAGAN R. SIMIĆ

Knjige:

- *Pozitivan mir*, Akademia Nova, Beograd, 1993,
- *Poredak sveta*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 1999
- *Nauka o bezbednosti – savremeni pristupi bezbednosti*, Službeni List SRJ, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2002.
- *Svetska politika – međudržavni i međunarodni poredak, Svetska politika, Globalni odnosi*, Čigoja štampa, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2009.
- *Rasprava o poretku*, Zavod za udžbenike, Beograd, 2012, Drugo izdanje
- Dragan R. Simić, Ur., *Integracija Zapadnog Balkana u mrežu globalne bezbednosti*, Udruženje za studije SAD u Srbiji, Čigoja štampa, Beograd, 2011.
- *Meka moć država*, Priređivač knjige (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i Nikolom Kosovićem), Udruženje za studije SAD u Srbiji, Centar za društvena istraživanja, Beograd, 2013.
- *Politika Sjedinjenih Američkih Država prema regionu Zapadnog Balkana i Republici Srbiji*, Urednik knjige (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Beograd, 2015.
- *Sjedinjene Američke Države i izazivači*, Ur., (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i Nikolom Jovićem, MA), Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Beograd, 2015.
- *Neutralnost u međunarodnim odnosima – šta možemo da naučimo iz iskustva Švajcarske?*, Ur., (zajedno sa prof. dr Dejanom Milenkovićem mr Draganom Živojinovićem) Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Čigoja štampa, Beograd, 2016.
- *Pojmovnik američkih predsedničkih izbora 2016. (The Handbook of the U. S. Presidential Elections 2016.)*, Ur., (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i MA Stevanom Nedeljkovićem), Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, 2016.

Prevodi knjiga:

- Džozef S. Naj, *Kako razumevati međunarodne sukobe – uvod u teoriju i istoriju*, Stubovi kulture, Beograd, 2006.
- Džon Miršajmer, *Tragedija politike velikih sila*, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i mr Miljanom Filimonovićem), Udruženje za studije Sad u Srbiji, Beograd, 2009.
- Robert D. Šulcinger, *Američka diplomatija od 1900. godine*, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem) Udruženje za studije SAD u Srbiji, Beograd, 2011.
- Džon Miršajmer, *Tragedija politike velikih sila – izmenjeno i dopunjeno izdanje*, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), Udruženje za studije SAD u Srbiji, Čigoja štampa, Beograd, 2017. (u stampi)

Tekstovi u stručnim časopisima i zbornicima radova:

- „Savremene teorije bezbednosti“, u: Pavle Janković, priređivač, *Antologija tekstova sa Škola Reforme sektora bezbednosti*, ISAC Fond, Beograd, 2006, str. 155-183.
- „U. S. National Security Strategy 2002“, in: Ljubinka Trgovčević, Ed., *125 Years of Diplomatic Relations between The USA and Serbia*, Faculty of Political Sciences University of Belgrade, Belgrade, 2008, pp. 197-202.
- „Još jedanput o „četiri Velike debate“ – crtice iz istorije nauke o međunarodnim odnosima“, *Politička revija*, Godina (XX) VII, Vol = 18, br. 4/2008, str. 1465. – 1484.
- „Uzburkanost u globalnoj politici – od međudržavnog poretka do globalnog društva“, *Srpska politička misao*, Godina 15. Vol. 22, broj 4/2008, str. 11 – 30.
- „Američko strateško mišljenje na početku 21. veka“, *Međunarodna politika*, Januar – mart 2009., br. 1133, str. 73 - 83.
- „Teorija ofanzivnog neorealizma Džona Miršajmera“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), u: Džon Miršajmer, *Tragedija politike velikih sila*, Udruženje za studije SAD u Srbiji, Beograd, 2009, str. 11 – 15.
- „Američko - srpski odnosi“, odrednica u: *Srpska enciklopedija*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2010, str. 185 - 190.
- „Od Sputnjika do Lenova: šest talasa američkog deklinizma posle Drugog svetskog rata“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), u: *GODIŠNJAK 2010*, Godina IV, Broj 4, str. 269-295.
- „Spoljna politika globalnog kolosa: Američka diplomatija od 1900. godine Roberta D. Šulcingera“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem) u: Robert D. Šulcinger, *Američka diplomatija od 1900. godine*, Udruženje za studije SAD u Srbiji, 2011, str. 13 - 17.
- priređivač priloga (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem) u knjizi: Robert D. Šulcinger, *Američka diplomatija od 1900. godine*, Udruženje za studije SAD u Srbiji, 2011, str. 423 - 468.
- „Da li je opadanje neminovno? - Nekoliko argumenata protiv“ (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), *Srpska politička misao*, Godina XVIII vol. 32, Broj 2, 2011, str. 169 – 190.
- „Mreža globalne bezbednosti na početku 21.veka“, u: Dragan R. Simić, Ur., *Integracija Zapadnog Balkana u mrežu globalne bezbednosti*, Udruženje za studije SAD u Srbiji, Čigoja štampa, Beograd, 2011, str. 31 – 44.
- „Može biti samo jedan“: Predsednički izbori u SAD 2012. i dva predsednička kandidata“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), *Politički život*, broj 6, decembar 2012, str. 31 – 43.
- „Različita viđenja rasporeda moći u međunarodnim odnosima posle Hladnog rata“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem) u: Radmila Stanković, Dragan Živojinović, Ur., *Srbija u u evropskom i globalnom kontekstu*, Fakultet političkih nauka, Beograd, 2012, str. 17 – 45.

- „Tukididom protiv procesora: zašto je strateško mišljenje važno i u 21. veku“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), *Politički život*, broj 8, jul 2013, str. 17 – 26.
- „Poredak Rimskog carstva u vreme donošenja Milanskog edikta“, u: Mirjana Prljević, Ur., *Knjiga 2: Milanski edikt (313 – 2013.): osnov za slobodu veroispovesti i uverenja*, Asocijacija nevladinih organizacija Jugoistočne Evrope, Beograd, 2013, str. 170 – 180.
- „Moć meke moći“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem) u: Dragan R. Simić, Dragan Živojinović, Nikola Kosović, Prir., *Meka moć država*, Udruženje za studije SAD u Srbiji, Centar za društvena istraživanja, Beograd, 2013., str. 12 – 17.
- „Serbia and its Neighbors: Continuity of old and/or new Policy?“ (zajedno sa dr Draganom Đukanovićem i mr Draganom Živojinovićem), *Review of International Affairs, The Review of International Affairs*, No. 1151, Volumen LXIV, July/September 2013, Institut za međunarodnu politiku i privredu, Beograd, 2013, pp.104-118.
- „O „sukobu civilizacija Semjuela Hantingtona“ – dvadeset godina kasnije“, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), *Srpska politička misao, Srpska politička misao*, „Vol. 42, br. 4/2013, Decembar 2013, str. 255 – 272.
- *Studije migracija u kurikulumima Univerziteta u Srbiji*, (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), International Organization for Migration – Kancelarija u Srbiji, Beograd, jun 2015. - <https://serbia.iom.int/sites/default/files/publications/documents/Studije%20migracija%20u%20kurikulumima%20univerziteta%20u%20Srbiji.pdf>
- „predgovor: Sjedinjene Američke Države i izazivači na početku 21. veka“, u: *Sjedinjene Američke Države i izazivači*, Ur., (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem i Nikolom Jovićem, MA), Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Beograd, 2015, str. 9 – 26.
- Dragan R. Simić, Dragan Živojinović, „Uticaj Prvog svetskog rata na nastanak i razvoj nauke o međunarodnim odnosima“, u Vesna Knežević Predić, , Prir. *Politički identitet Srbije u globalnom i regionalnom kontekstu*, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Beograd, 2015., str. 203 – 218.
2016. – Dragan R. Simić, Dragan Živojinović, „Savezi, savezništva i svrstavanje u međunarodnim odnosima posle Hladnog rata“, u: Dragan R. Simić, Dejan Milenković, Dragan Živojinović, Ur., *Neutralnost u međunarodnim odnosima – šta možemo da naučimo iz iskustva Švajcarske?*, Univerzitet u Beogradu – Fakultet političkih nauka, Čigoja štampa, Beograd, 2016., str. 31 – 60.
2016. – „Konstruktivistička teorija i koncept nacionalnog interesa“. (zajedno sa mr Draganom Živojinovićem), u: Dejan Jović, Ur., *Konstruktivističke teorije međunarodnih odnosa*, Fakultet političkih znanosti sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2015, str. 177 - 198.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Студентски трг 1, 11000 Београд, Република Србија
Тел.: 011 3207400; Факс: 011 2638912; Е-маил: office@unibg.ac.rs

Београд, 15.07.2009. године

06 Број:150-9/XXXVII-3.28/612-21/124-09
11

На основу чл. 65. ст. 2. Закона о високом образовању ("Службени гласник РС", број 76/05 и 100/07-аутентично тумачење), чл. 41. ст. 1. тач. 23 и чл. 42. ст. 4. Статута Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 131/06, 140/08 и 143/08), чл. 25. ст. 1. и ст. 2. тач. 1. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 142/08) и Критеријума за стицање звања наставника на Универзитету у Београду ("Гласник Универзитета у Београду", број 140/08), а на предлог Изборног већа Факултета политичких наука, број 11-1656/1 од 15. јуна 2009. године и мишљења Већа научних области правно-економских наука, број:02-612-21/124-09 од 07. јула 2009. године, Сенат Универзитета, на седници одржаној 15. јула 2009. године, донео је

ОДЛУКУ

БИРА СЕ проф. др **ДРАГАН СИМИЋ** у звање редовног професора на Универзитету у Београду – Факултет политичких наука, за ужу научну област Међународне студије.

Образложење

Факултет политичких наука је дана 28. јануара 2009. године, у листу «Данас» и на сајту објавио конкурс за избор у звање редовног или ванредног професора, за ужу научну област Међународне студије, због потреба факултета.

Извештај Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима стављен је на увид јавности дана 10. априла 2009. године преко библиотеке и огласне табле Факултета.

На основу предлога Комисије за припрему извештаја о пријављеним кандидатима, Изборно веће Факултета, на седници одржаној дана 10. јуна 2009. године, донело је одлуку о утврђивању предлога да се кандидат др Драган Симић изабере у звање редовног професора.

Факултет политичких наука је дана 23. јуна 2009. године доставио Универзитету комплетан захтев за избор у звање на прописаним обрасцима.

Универзитет је комплетну документацију коју је доставио факултет ставио на веб-страницу Универзитета дана 30. јуна 2009. године.

Веће научних области правно-економских наука, на седници одржаној дана 07. јула 2009. године дало је мишљење да се проф. др Драган Симић може изабрати у звање редовног професора.

Сенат Универзитета, на седници одржаној дана 15. јула 2009. године разматрао је захтев Факултета политичких наука и утврдио да кандидат испуњава услове прописане чл. 64. и 65. Закона о високом образовању и чланом 120. Статута Универзитета у Београду, па је донета одлука као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК СЕНАТА

Ректор

Проф. др Бранко Ковачевић

Доставити:

- Факултету (2)
- Сектору 06
- архиви Универзитета

Драган Р. Симић

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) i službene evidencije, a po zahtjevu Lakić Slobodan Todor, izdaje se

POTVRDA O STUDIRANJU

Student **Lakić Slobodan Todor**, rođen **21-12-1995** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisan je studijske **2021/22** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **akademske doktorske studije**, studijski program **POLITIČKE NAUKE**, koji realizuje **FAKULTET POLITIČKIH NAUKA** - Podgorica Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Studijske **2021/22** godine prijavio je *da sluša* **6** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita.

Po prvi put iz **I (prve)** godine, prijavio je *da sluša* **6** predmeta sa **60.00** (šezdeset) ECTS kredita, što iznosi 100.00% od ukupnog broja ECTS kredita u **I** godinu.

Saglasno Statutu Univerziteta Crne Gore, **Lakić Slobodan Todor** je po prvi put prijavio *da sluša* **više od 2/3**, odnosno **66,67% (šezdesetšest 67/100 %)**, od ukupnog broja ECTS kredita sa **I** godine i studijske **2021/22** ima **status redovnog studenta** koji se **samofinansira**.

Uvjerenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Podgorica, 12.07.2022 godine

SEKRETAR,

Na osnovu člana 33 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), člana 115 Zakona o visokom obrazovanju ("Službeni list CG", br. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 17/19, 47/19, 72/19, 74/20 104/21) i službene evidencije, a po zahtjevu studenta Lakić Slobodan Todor, izdaje se

UVJERENJE O POLOŽENIM ISPITIMA

Student **Lakić Slobodan Todor**, rođen **21-12-1995** godine u mjestu **Podgorica**, opština **Podgorica**, Republika **Crna Gora**, upisan je studijske **2021/2022** godine, u **I** godinu studija, kao student koji se **samofinansira** na **doktorske akademske studije**, studijski program **POLITIČKE NAUKE**, koji realizuje **FAKULTET POLITIČKIH NAUKA - Podgorica** Univerziteta Crne Gore u trajanju od **3 (tri)** godine sa obimom **180** ECTS kredita.

Student je položio ispite iz sljedećih predmeta:

Redni broj	Semestar	Naziv predmeta	Ocjena	Uspjeh	Broj ECTS kredita
1.	1	METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA	"A"	(odličan)	8.00
2.	1	GLOBALNI ODNOSI NA POČETKU XXI VIJEKA	"A"	(odličan)	6.00
3.	1	MIKRO-ISTORIJSKA ANALIZA U KOMP. ISTRAŽIVANJIMA	"A"	(odličan)	8.00
4.	1	POLITIČKA SOCIOLOGIJA	"A"	(odličan)	8.00
5.	2	RJEŠAVANJE MEĐ. SUKOBA U POSTHLADNORATOVSKOJ ERI	"A"	(odličan)	10.00

Zaključno sa rednim brojem **5**.

Ostvareni uspjeh u toku dosadašnjih studija je:

- srednja ocjena položenih ispita **"A" (10.00)**
- ukupan broj osvojenih ECTS kredita **40.00** ili **66.67%**
- indeks uspjeha **6.67**.

Uvjerjenje se izdaje na osnovu službene evidencije, a u svrhu ostvarivanja prava na: (dječji dodatak, porodičnu penziju, invalidski dodatak, zdravstvenu legitimaciju, povlašćenu vožnju za gradski saobraćaj, studentski dom, studentski kredit, stipendiju, regulisanje vojne obaveze i slično).

Broj:
Podgorica, 12.07.2022 godine

SEKRETAR,
